

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний економіко-технологічний університет транспорту

Кафедра «Менеджмент організацій і логістики»

Менеджмент організацій.

Методичні вказівки до виконання курсової роботи для студентів спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)».

Менеджмент організацій. Методичні вказівки до виконання курсової роботи для студентів спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» / Колесникова Н. М., Чорний В.В. – К.: ДЕТУТ, 2013.– 24 с.

Методичні вказівки розглянуті та затверджені на засіданні кафедри «Менеджмент організацій і логістики» (протокол № 5 від 11.12.2013 р.) та на засіданні методичної комісії факультету економіки і менеджменту (протокол № 3 від 24.12.2013 р.).

Методичні вказівки містять поради до курсової роботи з дисципліни «Менеджмент організацій».

Призначено для студентів спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» за ОКР «магістр» всіх форм навчання.

Укладачі: Н. М. Колесникова, д.е.н., професор
В.В. Чорний, к.е.н., професор

Рецензенти: Н.І. Богомолова, д.е.н., проф., завідувач кафедри «Фінанси і кредит»;

М.Г. Белінська, к.е.н., заступник Головного фінансово-економічного управління Укрзалізниці.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Основні вимоги до курсової роботи.....	6
2. Тема та структура курсової роботи.....	7
3. Методичні поради до виконання курсової роботи.....	9
4. Основні вимоги до оформлення курсової роботи.....	18
5. Захист курсової роботи.....	21
Список літератури.....	22
Додатки.....	23

ВСТУП

В умовах ринкового середовища та активізації конкуренції виникає необхідність постійної адаптації підприємств і організацій всіх галузей економіки, у т.ч. й транспортної, до змін зовнішнього середовища. Це ускладнює процеси управління господарюючими суб'єктами та обумовлює необхідність набуття нових знань, вмінь та навичок, спрямованих на забезпечення їх ефективного функціонування у високо динамічному зовнішньому середовищі. Зазначене посилює актуальність підготовки сучасних менеджерів, здатних приймати ефективні управлінські рішення.

Виходячи з зазначеного, до нормативної частини навчального плану підготовки магістрів за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» введено дисципліну «Менеджмент організацій», мета якої полягає у оволодінні теорією та практикою результативного управління організацією у мінливих умовах соціально-економічного оточення. Завданнями зазначеної дисципліни є розуміння сутності управління організацією; формування в студентів сучасного системного мислення та комплексу спеціальних знань у галузі управління підсистемами організації на всіх стадіях її життєвого циклу у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем; вивчення особливостей функціонування організацій в умовах безперервних змін.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати теоретичні засади ефективного управління організацією, методи державного регулювання діяльності підприємств, методологічні основи формування організації, організаційно-правові основи функціонування підприємств, а також вміти володіти навичками щодо створення цілісної системи успішного управління організацією, здійснювати організаційно-управлінський аналіз підприємства, користуватися набутими знаннями у практиці організаційного розвитку підприємства, володіти методичними основами формування ефективних організаційних структур управління підприємствами, обирати найкращі організаційні структури управління для підприємства, здійснювати інжиніринговий опис процесів в організації, визначати шляхи забезпечення результативних змін в організації, оцінювати результативність менеджменту організації.

У відповідності до навчального плану підготовки магістрів за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» студенти виконують курсову роботу з дисципліни «Менеджмент організацій» на тему «Управління організаційним розвитком об'єкта дослідження». Написання курсової роботи є необхідним етапом для закріплення теоретичних та практичних знань, набутих студентами на лекціях, під час практичних занять, в ході самостійного опрацювання матеріалу та покликано:

відпрацювати навички самостійної роботи з елементами творчого пошуку, ініціативності;

виробити вміння узагальнювати теоретичні матеріали, аналізувати практичну інформацію, працювати зі спеціальною літературою, довідковими виданнями тощо;

розвинути навички формулювання власних висновків, чіткої аргументації, обґрунтування рекомендацій і конкретних пропозицій щодо вдосконалення системи менеджменту на об'єкті дослідження.

Мета курсової роботи – закріплення, поглиблення та узагальнення знань студентів у процесі вивчення дисципліни, їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання, пошук та аналіз літературних джерел, формування сучасного мислення та професійності майбутніх фахівців, ознайомлення з підприємствами та структурними підрозділами транспортної галузі України, оцінка ефективності організаційних заходів у транспортній галузі на прикладі конкретного транспортного підприємства або його структурного підрозділу.

Курсова робота є важливим підготовчим етапом до виконання дипломної роботи, тому у процесі виконання курсової роботи студент повинен проявити:

- вміння відбирати, систематизувати та обробляти інформацію у відповідності до цілей дослідження;

- вміння розробляти наукові висновки і конкретні пропозиції щодо забезпечення організаційного розвитку транспортного підприємства або його структурного підрозділу;

- вміння визначати і використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ щодо менеджменту організації.

Основними завданнями курсової роботи є:

- систематизація, закріплення, розширення і використання здобутих в університеті теоретичних і практичних знань з менеджменту організацій;

- розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами, нормативними і методичними документами, фактичним матеріалом;

- оволодіння методами аналізу з використанням таблиць, графіків, схем, діаграм та інших графічних рисунків, набуття навичок виконання економічних розрахунків і практичного вирішення конкретних економічних задач, пов'язаних з організаційним розвитком підприємства або його структурного підрозділу;

- вміння виявляти резерви організаційного розвитку підприємства;

- логічно та послідовно формулювати правильні узагальнення, висновки та пропозиції на прикладі конкретного підприємства (структурного підрозділу).

1. Основні вимоги до курсової роботи

Курсова робота – це самостійне науково-практичне дослідження, яке дає змогу оцінити якість знань студента, його вміння застосовувати їх на практиці. Курсова робота виконується на основі ретельного вивчення й узагальнення передового досвіду господарювання, висвітленого в літературних джерелах, обов'язкового використання статистичних даних, наведених у науковій літературі, періодичній пресі та статистичних щорічних виданнях. Студент має навчитися підбирати літературу, самостійно її аналізувати та узагальнювати.

Курсова робота з дисципліни «Менеджмент організацій» виконується на відповідній інформаційній базі, яка складається з чинного законодавства України, вітчизняної та зарубіжної літератури з менеджменту організацій, звітних матеріалів конкретного транспортного підприємства або структурного підрозділу.

Курсова робота має характеризуватися логічністю, доказовістю, аргументованістю, містити поглиблений аналіз досліджуваної теми, самостійні аналітичні дослідження, розрахунки, виконані на ЕОМ, мати належне оформлення, бути виконаною і поданою на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Результати дослідження потрібно викласти у вигляді пояснювальної записки, висновків і пропозицій обсягом 25 – 40 рукописних аркушів стандартної форми.

Курсова робота має відповідати таким вимогам, як актуальність, достатній теоретичний рівень розкриття теми, дослідницький характер, практична спрямованість, грамотність оформлення.

Актуальність дослідження означає важливість, значимість в теперішній час науково-прикладного завдання, що вирішується у курсовій роботі. Це означає, що питання, які розглядаються у курсовій роботі, є важливими для розвитку транспортних підприємств або їх структурних підрозділів в сучасних умовах господарювання, та входять до кола завдань, що вирішуються менеджерами на сучасному етапі функціонування підприємства (структурного підрозділу підприємства).

Вимога щодо достатнього теоретичного рівня розкриття теми курсової роботи означає, що студент повинен використовувати в курсовій роботі ті підходи та наукові знання, закони та закономірності, які з позиції сьогодення пояснюють різноманітні явища та події, а також розкрити сутність основних понять та термінів, використовувати лише об'єктивні факти та реальні приклади.

Дослідницький характер курсової роботи досягається завдяки використанню таких елементів наукового дослідження, як підтвердження теоретичних положень об'єктивними фактами і реальними прикладами з практичної діяльності транспортних підприємств та їх структурних підрозділів; збір, обробка та аналіз статистичних даних досліджуваного транспортного підприємства (або його структурного підрозділу);

здійснення особистих спостережень за процесами управління на об'єкті дослідження; розробка конкретних пропозицій щодо розв'язання поставленого в курсовій роботі завдання.

Зміст практичної спрямованості курсової роботи полягає у тісному зв'язку теоретичних положень з реальними завданнями досліджуваного підприємства або його структурного підрозділу. Ефективність запропонованих в курсовій роботі практичних рекомендацій, пов'язаних з розв'язанням завдання, має бути підтверджена або на основі економічних розрахунків, або, якщо це важко виконати, на основі доведення їх соціальної спрямованості, визначення міри реальності, значущості тощо.

Вимога щодо грамотності оформлення полягає у такому. Курсова робота має бути оформлена згідно Державних стандартів України ДСТУ 3008-96 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення» українською мовою без граматичних та стилістичних помилок. При написанні тексту курсової роботи студент повинен дотримуватися правил цитування думок авторів літературних джерел, оформлення зносок, таблиць, рисунків, додатків, складання переліку використаної літератури. Виконання вимоги щодо грамотності оформлення курсової роботи сприяє набуття студентом навичок правильного оформлення наукової роботи, які знадобляться йому в майбутньому в практичній діяльності.

2. Тема та структура курсової роботи

Темою курсової роботи є «Управління організаційним розвитком об'єкта дослідження». У якості об'єкта дослідження студент денної форми навчання обирає транспортне підприємство або структурний підрозділ транспортного підприємства, на якому він проходив виробничу практику, студент заочної форми навчання – підприємство (або структурний підрозділ), де він працює. Структура курсової роботи надається у таблиці 1. З урахуванням специфіки об'єкта дослідження структура курсової роботи за згодою з викладачем-керівником курсового проектування може бути уточнена.

У окремих випадках можуть затверджуватися теми курсових робіт за пропозицією студентів, якщо є база для її виконання і тема, що пропонується відповідає навчальній програмі дисципліни «Менеджмент організацій». Якщо студент обрав іншу тему, він повинен узгодити її з викладачем-керівником курсової роботи, у письмовій формі зазначити назву обраної теми, обґрунтувати її вибір, а також розробити структуру курсової роботи. Без погодження з викладачем-керівником курсової роботи вільний вибір теми не дозволяється.

Керівник курсової роботи надає допомогу студентам у процесі збору та отриманні необхідного матеріалу для написання курсової роботи, рекомендує основну літературу, проводить регулярні індивідуальні або

Таблиця 1.

Структура курсової роботи на тему «Управління організаційним розвитком об'єкта дослідження»

Номер структурного елемента	Назва структурного елемента
1	2
	Титульний аркуш
	Зміст
	Вступ
1.	Організація як об'єкт управління
1.1.	Загальна характеристика об'єкта дослідження
1.2.	Нормативно-правове забезпечення функціонування об'єкта дослідження
1.3.	Внутрішнє середовище об'єкта дослідження
1.4.	Зовнішнє середовище об'єкта дослідження
	Висновки до розділу 1
2.	Організаційно-управлінський аналіз об'єкта дослідження
2.1.	Діагностика організаційної структури об'єкта дослідження
2.2.	Визначення стадії життєвого циклу об'єкта дослідження
2.3.	Аналіз ефективності виконання функцій менеджменту
2.3.1.	Аналіз ефективності планування
2.3.2.	Аналіз ефективності організування
2.3.3.	Аналіз ефективності мотивування
2.3.4.	Аналіз ефективності контролювання
2.3.5.	Аналіз ефективності регулювання
2.4.	Аналіз виробничо-фінансової діяльності об'єкта дослідження
2.4.1.	Аналіз виробництва продукції
2.4.2.	Аналіз ефективності використання персоналу
2.4.3.	Аналіз ефективності використання основних засобів
2.4.4.	Аналіз витрат та собівартості продукції
2.4.5.	Аналіз доходів, фінансових результатів та рентабельності виробництва
	Висновки до розділу 2
3.	Організаційний розвиток об'єкта дослідження
3.1.	Виявлення причин, що зумовлюють необхідність організаційного розвитку об'єкта дослідження
3.2.	Особливості здійснення організаційних змін на об'єкті дослідження
3.3.	Удосконалення організаційної структури об'єкта дослідження
3.4.	Оцінка ефективності організаційного розвитку об'єкта дослідження

1	2
	Висновки до розділу 3
	Висновки
	Список використаних джерел
	Додатки

групові консультації; розробляє календарний графік виконання етапів роботи та слідкує за його дотриманням, перевіряє проміжні результати курсового проектування, робить зауваження і вирішує питання про можливість допуску курсової роботи до захисту.

3. Методичні поради до виконання курсової роботи

Виконання курсової роботи починається з вивчення літературних джерел, після чого студент уточнює структуру другого розділу курсової роботи, узгоджує її з викладачем-керівником курсової роботи. При цьому література підбирається студентом самостійно, при необхідності він одержує консультацію у керівника курсової роботи.

Літературні джерела дозволять познайомитись з науковими дослідженнями з вибраного питання і обґрунтувати методику виконання курсової роботи. Ця інформація у поєднанні з фактичними матеріалами об'єкту дослідження дає змогу сформулювати висновки і пропозиції відносно розв'язання науково-прикладного завдання. Для ґрунтовного висвітлення досліджуваної теми студент опрацьовує не менше 20 літературних джерел.

У вступі слід обґрунтувати актуальність дослідження за обраною темою, визначити об'єкт, предмет, мету та задачі дослідження, навести методи дослідження та джерела отримання інформації.

При висвітленні актуальності теми курсової роботи слід висловити сутність науково-прикладного завдання, що вирішується у курсовій роботі, обґрунтувати важливість його вирішення для підприємства (або структурного підрозділу) на сучасному етапі економічного розвитку.

В курсовій роботі за темою «Управління організаційним розвитком об'єкта дослідження» об'єктом дослідження є транспортне підприємство або структурний підрозділ транспортного підприємства, предметом дослідження – науково-методичні підходи до організаційного розвитку об'єкта дослідження. В разі затвердження теми курсової роботи за пропозицією студента об'єктом дослідження є запропоноване студентом підприємство, а предметом дослідження – науково-методичні підходи до забезпечення ефективного розвитку явищ або процесів, пов'язаних з менеджментом організації.

Метою курсової роботи є розв'язання конкретного науково-прикладного завдання, яке необхідно сформулювати і висловити. Для досягнення мети курсової роботи необхідно сформулювати задачі, що

будуть послідовно вирішуватися. Наводяться методи дослідження (аналізу, синтезу, узагальнення, порівняння тощо), які використовуються в курсовій роботі при розв'язанні задач. Джерелами отримання інформації є наукові публікації за темою курсової роботи, чинне законодавство, статистичні матеріали Укрзалізниці, Міністерства інфраструктури України, Державного комітету статистики України, звітні дані досліджуваного підприємства (або його структурного підрозділу).

У першому розділі курсової роботи студент здійснює дослідження організації як об'єкта управління. З цією метою у п. 1.1 «Загальна характеристика об'єкта дослідження» необхідно привести характеристику обраного студентом підприємства (структурного підрозділу). Характеризуючи підприємство (структурний підрозділ), слід надати таку інформацію:

- місцезнаходження;
- рік заснування (введення в експлуатацію);
- форма власності;
- мета та задачі діяльності відповідно до статуту підприємства (структурного підрозділу);
- функціональне призначення підприємства (структурного підрозділу);
- перелік робіт за основною та допоміжною діяльністю;
- основні технічні-економічні характеристики підприємства (структурного підрозділу): існуючі основні засоби, контингент працюючих, потужність тощо.

У п. 1.2 «Нормативно-правове забезпечення функціонування об'єкта дослідження» необхідно зазначити, якими Законами України, постановами Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами регламентується діяльність об'єкта дослідження. Дослідити особливості нормативно-правового регулювання діяльності об'єкта дослідження.

У п. 1.3 «Внутрішнє середовище об'єкта дослідження» необхідно проаналізувати основні елементи внутрішнього середовища обраного студентом об'єкта дослідження: сформулювати цілі об'єкта дослідження, привести організаційну структуру об'єкта дослідження, проаналізувати систему використовуваних технологій, надати кваліфікаційну характеристику персоналу та описати застосовувані підходи щодо мотивації праці, дослідити організаційну культуру тощо.

У п. 1.4 «Зовнішнє середовище об'єкта дослідження» надати характеристику

- постачальників всіх видів ресурсів, необхідних для виробництва продукції;
- конкурентів;
- посередників (якщо вони є);
- споживачів продукції;
- контактної аудиторії (якщо така є).

Другий розділ курсової роботи є аналітичним і містить організаційно-управлінський аналіз об'єкта дослідження.

У п. 2.1 «Діагностика організаційної структури об'єкта дослідження» необхідно описати основні види організаційних структур, які використовуються на сучасних підприємствах, проаналізувати організаційну структуру обраного об'єкта дослідження, виявити її вид, дослідити відповідність існуючої організаційної структури цілям об'єкта дослідження.

У п. 2.2 «Визначення стадії життєвого циклу об'єкта дослідження» необхідно охарактеризувати основні етапи життєвого циклу організації, з'ясувати, на якому етапі життєвого циклу знаходиться об'єкт дослідження, провести дослідження щодо наявності ознак внутрішньоорганізаційної кризи, сформулювати пропозиції щодо її подолання.

У п. 2.3 «Аналіз ефективності виконання функцій менеджменту» необхідно проаналізувати, наскільки ефективно на об'єкті дослідження здійснюється планування, організування, мотивування, контролювання, регулювання. В ході дослідження слід виявити недоліки і запропонувати шляхи їх усунення.

У п. 2.4 «Аналіз виробничо-фінансової діяльності об'єкта дослідження» проаналізувати виробничо-фінансову діяльність об'єкта дослідження за 2-3 останніх роки.

У п. 2.4.1 «Аналіз виробництва продукції» проаналізувати зміну обсягів виробництва продукції (табл. 1), дослідити внутрішні та зовнішні причини зміни обсягів виробництва, а також наслідки зміни обсягів виробництва для об'єкта дослідження.

Таблиця 1

Аналіз обсягів виробництва продукції

Найменування продукції	Обсяги виробництва, одиниці виміру			Зміна обсягів виробництва, абсолютне значення / %	
	у першому році	у другому році	у третьому році	у другому році відносно першого року	у третьому році відносно першого року
1	2	3	4	5	6

У п. 2.4.2 «Аналіз ефективності використання персоналу» необхідно проаналізувати структуру контингенту працюючих (табл. 2), виявити застосовану форму оплати праці, існуючу систему мотивації праці.

У табл. 3 проаналізувати продуктивність праці, виявити причини її зміни по роках аналізованого періоду, з'ясувати наслідки зміни продуктивності праці. При цьому для показника «Обсяг виробництва за

Таблиця 2

Аналіз структури контингенту працівників

Категорія робітників	Структура контингенту працівників					
	у першому році		у другому році		у третьому році	
	осіб	%	осіб	%	осіб	%
1	2	3	4	5	6	7
1. Управлінський персонал						
2. Фахівці						
3. Службовці						
4. Робітники						
Всього						

Таблиця 3

Аналіз продуктивності праці

Найменування показника	Величина показника по роках			Зміна величини показника, абсолютне значення / %	
	у першому році	у другому році	у третьому році	у другому році відносно першого року	у третьому році відносно першого року
1	2	3	4	5	6
Обсяг виробництва за рік					
Загальна чисельність працюючих, осіб					
Продуктивність праці					

рік» вказати ті одиниці виміру, які застосовуються на досліджуваному підприємстві.

Продуктивність праці розрахувати як відношення обсягу виробництва за рік до чисельності працюючих. У табл. 3 для показника «Продуктивність праці» вказати одиниці виміру.

У табл. 4 здійснити аналіз середньомісячної заробітної плати. Порівнюючи відхилення (у %) середньомісячної заробітної плати (у поточному році порівняно з минулим) з відхиленням продуктивності праці (у %) за аналогічні періоди, зробити висновки щодо впливу змін

Аналіз динаміки середньомісячної заробітної плати

Показник	Величина показника по роках			Відхилення показника			
	у першому році	у другому році	у третьому році	у другому році відносно першого року		у третьому році відносно першого року	
				у абсолютних величинах	у %	у абсолютних величинах	у %
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Загальний річний фонд заробітної плати, грн.							
2. Загальна чисельність працюючих, осіб							
3. Середньомісячна заробітна плата одного працюючого, грн.							

продуктивності праці й середньомісячної заробітної плати на результативність діяльності об'єкта дослідження Проаналізувати систему мотивації праці на об'єкті дослідження та її вплив на кінцеві результати роботи.

У п. 2.4.3 «Аналіз ефективності використання основних засобів» описати основні засоби, що використовуються на об'єкті дослідження для виробництва продукції, проаналізувати ефективність використання основних засобів, а також вплив ефективності використання основних засобів на результативність діяльності об'єкта дослідження.

Для цього у табл. 5 здійснити розрахунки показників ефективності використання основних засобів, в якій фондвіддача розраховується як відношення обсягів виробництва за рік до вартості основних засобів, фондоємність – як відношення вартості основних засобів до обсягів виробництва за рік, фондоозброєність – як відношення вартості основних засобів до загальної кількості працюючих. Для показників «Фондовіддача», «Фондоємність», «Фондоозброєність» вказати одиниці виміру.

Аналіз ефективності використання основних засобів

Показник	Величина показника по роках			Відхилення показника			
	у першому році	у другому році	у третьому році	у другому році відносно першого року		у третьому році відносно першого року	
				у абсолютних величинах	у %	у абсолютних величинах	у %
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Середньорічна вартість основних засобів, грн.							
2. Фондовіддача							
3. Фондоємність							
4. Фондоозбросеність							

Порівнюючи показники ефективності використання основних засобів за роками аналізованого періоду, зробити висновки щодо їх змін та виявити причини таких змін.

У п. 2.4.4 «Аналіз витрат та собівартості продукції» проводиться аналіз зміни експлуатаційних (поточних) витрат та собівартості продукції по роках досліджуваного періоду.

Для аналізу зміни експлуатаційних витрат необхідно заповнити табл. 6, в якій наводяться річні експлуатаційні витрати за роками аналізованого періоду, у т.ч. й з розбивкою за елементами витрат (матеріали, паливо, електроенергія, оплата праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, інші витрати тощо), а також з розбивкою на постійні та змінні витрати.

При аналізі експлуатаційних витрат слід порівнювати зміну річних експлуатаційних витрат, у т.ч. й за елементами, а також змінних витрат (у %) із зміною обсягів виробництва (у %). Крім того, слід виявити, які причини, крім зміни обсягів виробництва, вплинули на зміну річних експлуатаційних витрат.

Для аналізу собівартості продукції необхідно заповнити табл. 7, в якій собівартість одиниці продукції розраховується як відношення річних експлуатаційних витрат до обсягів виробництва за рік, собівартість

Таблиця 6

Аналіз експлуатаційних витрат

Показник	Величина показника по роках			Відхилення показника				
	у першому році	у другому році	у третьому році	у другому році відносно першого року		у третьому році відносно першого року		
				у абсолютних величинах	у %	у абсолютних величинах	у %	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1. Річні експлуатаційні витрати, грн.								
у т. ч. за елементами:								
...								
2. Постійні витрати, грн.								
3. Змінні витрати, грн.								

Таблиця 7

Аналіз собівартості продукції

Показник	Величина показника по роках			Відхилення показника				
	у першому році	у другому році	у третьому році	у другому році відносно першого року		у третьому році відносно першого року		
				у абсолютних величинах	у %	у абсолютних величинах	у %	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1. Річні експлуатаційні витрати, грн., у т.ч.								
- постійні витрати, грн.								

Продовження таблиці 7

1	2	3	4	5	6	7	8
- змінні витрати, грн.							
2. Обсяг виробництва за рік							
3. Собівартість одиниці продукції, грн., у т.ч.							
- у частині постійних витрат, грн.							
- у частині змінних витрат, грн.							

одиниці продукції у частині постійних витрат – як відношення постійних витрат до обсягів виробництва за рік, собівартість одиниці продукції у частині змінних витрат – як відношення змінних витрат до обсягів виробництва за рік.

У п. 2.4.5 «Аналіз доходів, фінансових результатів та рентабельності виробництва» проводиться аналіз кінцевих результатів роботи об'єкта дослідження, для чого заповнюється табл. 8.

Таблиця 8

Аналіз доходів, фінансових результатів та рентабельності виробництва

Показник	Величина показника по роках			Відхилення показника			
	у першому році	у другому році	у третьому році	у другому році відносно першого року		у третьому році відносно першого року	
				у абсолютних величинах	у %	у абсолютних величинах	у %
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Доходи від реалізації продукції, грн.							

1	2	3	4	5	6	7	8
2. Річні експлуатаційні витрати, грн.							
3. Прибуток, грн.							
4. Рентабельність виробництва, %							

Дослідити причини зміни фінансових результатів роботи об'єкта дослідження.

Третій розділ курсової роботи є рекомендаційним, в якому на основі узагальнення теоретичного матеріалу, проведеного організаційно-економічного аналізу і розкритих при цьому резервів, пропонуються шляхи організаційного розвитку об'єкта дослідження.

У п. 3.1 «Виявлення причин, що зумовлюють необхідність організаційного розвитку об'єкта дослідження» на підставі проведених у другому розділі досліджень необхідно виявити:

- чинники, що заважають підвищенню ефективності діяльності об'єкта дослідження на сучасному етапі його життєвого циклу;
- протиріччя, що можуть привести до внутрішньої кризи.

У п. 3.2 «Особливості здійснення організаційних змін на об'єкті дослідження» проаналізувати теоретичні основи організаційних змін та виявити особливості їх застосування на обраному об'єкті дослідження.

У п. 3.3 «Удосконалення організаційної структури об'єкта дослідження» на підставі проведених досліджень надати пропозиції щодо організаційних змін. Запропонувати удосконалену організаційну структуру об'єкта дослідження.

У п. 3.4 «Оцінка ефективності організаційного розвитку об'єкта дослідження» обґрунтувати доцільність запропонованих організаційних змін, підтвердивши їх або розрахунками економічної ефективності, або в разі неможливості здійснення розрахунків – доказами щодо кількісно-якісного поліпшення діяльності об'єкта дослідження в результаті здійснення запропонованих змін.

У висновках до кожного розділу стисло (обсягом не більше 1 сторінки) сформулювати основні результати, що отримані у даному розділі.

У загальних висновках по курсовій роботі наводяться результати, які свідчать про досягнення мети курсової роботи.

Список використаних джерел закінчує виклад тексту курсової роботи. У нього включають тільки ті видання, що дійсно були вивчені і використані в процесі підготовки курсової роботи.

Додатки в курсовій роботі є необов'язковими, але бажаними. Вони можуть бути включені у випадку наявності допоміжного матеріалу до основного змісту роботи, що підтверджує окремі положення, висновки, пропозиції. До них відносяться фінансова звітність досліджуваного об'єкта, проміжні розрахунки, таблиці додаткових цифрових даних, розрахунки тощо. В тексті роботи на додатки робляться обов'язково посилання.

4. Основні вимоги до оформлення курсової роботи

Остаточний текст курсової роботи має бути надрукований за допомогою комп'ютерного принтера на одному боці сторінок стандартного білого паперу формату А4 (210x297 мм). Текст друкується шрифтом мінімальною висотою в 1,8 мм (комп'ютерний 14-й кегль, 1,5 інтервалу, шрифт – Times New Roman).

Текст курсової роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів полів: з лівого боку – не менше за 20 мм, зверху та знизу – 20 мм; з правого – 10 мм.

Текст пояснювальної записки, а також усі формули виконуються чорнилами одного кольору. Використання декількох кольорів припускається тільки у графіках.

Обсяг курсової роботи – 25 – 40 сторінок друкованого тексту.

Титульний аркуш містить найменування вищого навчального закладу, прізвище, ім'я та по батькові й інші відомості про автора, тему курсової роботи з посиланням на об'єкт дослідження (підприємство на якому проводиться дослідження), прізвище, вчене звання (посаду) керівника; місто і рік. Титульний аркуш оформляють за встановленим зразком (додаток А методичних вказівок).

Зміст подають на початку курсової роботи. У ньому послідовно перераховуються найменування розділів, підрозділів та додатків. Зміст повинен включати в себе всі заголовки, які є в тексті, та номери сторінок, де розміщений кожен з них.

Текст основної частини роботи розділяють на розділи, підрозділи, пункти і підпункти (останні якщо є).

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими буквами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку наприкінці заголовка не ставлять. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Перенесення слів у заголовку розділів і підрозділів не допускається.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 2 інтервалам основного тексту.

Не допускається розміщення назви підрозділу в нижній частині сторінки, якщо далі подається лише рядок тексту. Кожну структурну частину курсової роботи слід починати з нової сторінки.

Екземпляр роботи повинний бути підписаний автором на титульному аркуші.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою роботи є титульний лист, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному листі номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляється в правому верхньому куту сторінки без крапки наприкінці.

Зміст, вступ, висновки і пропозиції, список використаних джерел не нумерують. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з великої букви друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у границях кожного розділу. Номер підрозділу складається з розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку, наприклад: «2.3» (третій підрозділ другого розділу).

Ілюстрації (рисунки, графіки, схеми, діаграми тощо) необхідно розміщати в роботі безпосередньо після тексту, де вони відзначаються вперше, на всі ілюстрації повинні бути виноска в роботі. По необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підрисунковий текст). Ілюстрації можуть мати назва, що розміщують під ілюстрацією після пояснювальних даних разом з номером ілюстрації. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій у додатках. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка: наприклад, «Рис. 1.3. Динаміка обсягів перевезень» (третій рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією.

Цифровий матеріал, як правило, має оформлятися у вигляді таблиці. Таблиці нумерують послідовно (за винятком тих, що розміщені в додатках) у межах розділу.

У правому верхньому куті розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка: наприклад, «Таблиця 2.3» (третья таблиця другого розділу), нижче посередині рядка розміщується назва таблиці. Назву і слово «Таблиця» починають із великої літери. Назву не підкреслюють.

У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами у правому верхньому куті пишеться «Продовження табл.» із зазначенням номера таблиці (наприклад, «Продовження табл. 2.1»). При переносі таблиці заголовки можна не повторювати, при цьому графі нумеруються, нумерація повторюється на наступній сторінці.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без обертання тексту або з обертанням за годинниковою стрілкою.

Формули і рівняння безпосередньо розміщують після тексту, де стоять на них виноска, посередині сторінки і нумеруються арабськими цифрами порядковою нумерацією в границях розділу. Наприклад:

$$\dot{I}_{i\delta} = \frac{V_{\acute{a}\grave{e}\delta}}{\times_{i\delta\grave{a}\delta}} \quad (1.1)$$

де $\dot{I}_{i\delta}$ - продуктивність праці;

$V_{\acute{a}\grave{e}\delta}$ - річний обсяг виробництва продукції;

$\times_{i\delta\grave{a}\delta}$ - середньоспискова чисельність працюючих.

Переносити формулу чи рівняння можна тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак операції на початку наступного рядка.

Посилання в тексті роботи на джерела необхідно позначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад «... у роботі [3, с. 22]...».

При посиланнях на розділи, підрозділи, ілюстрації, таблиці, формули, рівняння вказують їхній номер, наприклад, «... у розділі 1...», «...у п. 1.3...», «... на рис. 1.2...», «... у табл. 2.1...», «... за формулою (1.1)...». При посиланнях на додаток вказують його позначення, наприклад «... у додатку А...».

Список використаних джерел — елемент бібліографічного апарата, що містить бібліографічні зведення про джерела і розміщується після висновків. Такий список складає одну з істотних частин курсової роботи, що відбиває самостійну творчу роботу студента і свідчить про рівень якості проведеного дослідження.

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні магістерської роботи), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Додатки оформлюються як продовження курсової роботи і розміщуються в порядку посилань у тексті курсової роботи. Додаток повинен мати заголовок, написаний або надрукований малими літерами з першої великої літери симетрично до тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово "Додаток" і поряд — велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б і т. д. Єдиний додаток позначається як додаток А.

На останньому аркуші курсової роботи студент ставить свій підпис і зазначає дату її виконання.

У такому вигляді курсова робота здається не пізніше зазначеного терміну методисту кафедри, який її реєструє і передає науковому керівникові для рецензування.

5. Захист курсової роботи

Перевірена науковим керівником курсова робота разом із його резолюцією «До захисту» або «Доопрацювати» повертається студенту. Якщо науковий керівник зробив резолюцію «Доопрацювати», курсова робота має бути доопрацьована відповідно до зауважень наукового керівника і повторно подана на перевірку. Курсову роботу з резолюцією «До захисту» студент захищає у встановлені деканатом та кафедрою строки перед комісією, призначеною кафедрою. Під час захисту курсової роботи студент має виявити глибокі знання з дисципліни «менеджмент організацій», вміти розкрити зміст розглянутих у курсовій роботі положень і відповісти на поставлені членами комісії запитання. За результатами захисту комісія виставляє оцінку студенту за курсову роботу.

Список літератури

1. Борисова Л.Г. Организационный дизайн: современные концепции управления. – М.: Дело, 2003. – 398 с.
2. Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. Організація праці менеджера: Навч. посібник для студ. екон. спец. вузів. – К.: «КОНДОР», 2002. – 654 с.
3. М.Д. Виноградський, А.М. Виноградська, О.М. Шканова. Менеджмент в організації: Навч. посібник для студ. ек. спец. – К.: Київск. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 371 с.
4. Вовк А.А. Оценка эффективности транспортного производства и резервов ее роста: [монография] / Алексей Александрович Вовк. – М.: Крома, 2000. – 295 с.
5. Гвишиани Д.М. Организация и управление. – М.: МГТУ, 1998. – 332 с.
6. Гончарук О.В. Экономическая эффективность транспортно-технологических систем / Ольга Васильевна Гончарук. – М.: Наука, 1991. – 126 с.
7. Державна цільова програма реформування залізничного транспорту на 2010-2019 роки // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1390-2009-%D0%BF>
8. О.Є Кузьмін, О.Г. Мельник. Основи менеджменту: підручник. – Л.: Національний університет «Львівська політехніка», 2002. – 344 с.
9. Курочкін О.С. Управління підприємством (процесний аспект): Навч. посібник. – К.: МАУП, 1998. – 144 с.
10. Лепейко Т.І. Реінжиніринг бізнес-процесів. – Х.: ХНЕУ, 2009.
11. Макаренко М.В. Основи управління економічними процесами на залізничному транспорті України: Монографія.- К.: “Фенікс”, 2003.- 466 с.
12. Мильнер Б.З. Теория организаций. – М.: ИНФА, 1998. – 336 с.
13. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент організацій: навчальний посібник. – К.: Кондор, 2007. – 676 с.
14. Осовська Г. В. Менеджмент організацій : підручник. / Г. В. Осовська, О. А. Осовський – К. : Кондор, 2009. – 680 с.
15. Писаревський І.М., Нохріна Л.А., Познякова О.В. Менеджмент організацій: Навчальний посібник. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 133 с.
16. Теория организации: Учебн. Для ВУЗов / Г.Р. Латфуллин, А.В. Райченко. СПб: Питер, 2003. – 400 с.
17. Чорний В.В. Сучасна парадигма забезпечення конкурентоспроможності залізниць по вантажних перевезеннях: розвиток та ефективність: [монографія] / Віктор Васильович Чорний. – К.: ДЕДУТ, 2013. – 274 с.

Додаток А

Форма № Н-6.01

ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТРАНСПОРТУ

Кафедра «Менеджменту організацій і логістика»

КУРСОВА РОБОТА

З дисципліни «Менеджмент організацій»

на тему: «Управління організаційним розвитком об'єкта дослідження»

Студента ____ курсу, __.форми навчання
галузі знань 0306 «Менеджмент і
адміністрування»

Спеціальності 8.03060101 «Менеджмент
організацій і адміністрування (за видами
економічної діяльності)»

(П.І.В. студента)

Керівник: _____
(наук. ступ., вчене звання, П.І.Б. керівника)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

м. Київ – 20 ____ рік

Навчально-методичне видання

Колесникова Ніна Михайлівна
Чорний Віктор Васильович

Менеджмент організацій.

Методичні вказівки до виконання курсової роботи для студентів спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)».

Відповідальний за випуск: Н.М. Колесникова

В авторській редакції

Підписано до друку 10.02.14. Формат 60×84/16.

Папір – офсетний. Друк – ризографія.

Зам. № 26/14. Тираж 15 прим.

Надруковано у видавничому центрі ДЕГУТ
Свідоцтво про реєстрацію від 27.12.2007 р. Серія ДК № 3079
03049, м. Київ – 049, вул. М. Лукашевича, 19